

Zpráva o činnosti gestora v CEN/TC 154 SC 3 za rok 2021

Gestor CEN/TC 154 SC 3: Ing. Petr Svoboda, PRAGOPROJEKT, a.s.

1. Uskutečněná zasedání CEN/TC 154 a CEN/TC 154 SC 3 a výsledky jednání

V roce 2021 se uskutečnilo 1 jednání komise CEN/TC 154/SC 3. Jednání proběhlo v on-line podobě. Vzhledem k tomu, že byla sloučena norma EN 13043 pro kamenivo pro asfaltové směsi s normami EN 12620 s dalšími výrobními normami, jednání SC 3 v roce 2021 bylo spojeno s SC 1 a 4 a zřejmě tomu tak bude i do budoucna.

Dne 16. února 2021 se sešly společně všechny komise CEN/TC, a to SC 1,3 a 4. Na jednání byly projednány připomínky především k normě prEN 17555-1 a byly podány informace. Na rozdíl od minulých let nastal dílčí pokrok v oblasti tvorby norem.

EN 17555-1, EN 13383-1, EN 13450-1 a EN 13055 byly připraveny pro CEN Enquiry. V rámci tohoto procesu bylo domluveno posouzení HAS konzultanty. Výsledkem posouzení je nedostatečná shoda, ale konzultanti HAS uznali, že byla provedena značná zlepšení a některé důvody nedostatečného dodržování předpisů jsou spíše formální (např. dosud není Akt přenesené pravomoci pro nové třídy pro vlastnosti). Vedení CEN/TC 154 spolupracuje také s Nuno Parganou z CCMC k vyřešení problémů způsobených protichůdnými názory konzultantů HAS.

Počítalo se s variantou odložení předložení norem k formálnímu hlasování, dokud nebude schválen Akt v přenesené pravomoci. Ale aby bylo zajištěno, že Akt v přenesené pravomoci bude ctít veškeré technické potřeby, musí být normy co nejpečlivěji zpracovány, než budou předloženy Komisi.

Z tohoto důvodu a vzhledem k tomu, že změny, které nyní vyžadují konzultanti HAS, jsou spíše formální, je nezbytné, aby odpovědné technické komise národních normalizačních orgánů identifikovali jakékoli nevyřešené technické problémy s normami předloženými pro CEN Enquiry. Termín pro zaslání připomínek byl stanoven na 30. 8. 2021, CTN ZKK, s.r.o. jako CTN pro oblast kameniva v České republice požadoval připomínky v termínu do 25. 8. 2021. CTN ZKK, s.r.o. také problematiku sleduje a informuje člený tým pro kamenivo Sdružení pro výstavbu silnic.

V rámci CEN/TC 154 SC 3 byly podány rovněž informace o provádění zkoušek uvolňování regulovaných nebezpečných látek (RDS) pro prEN 17555. Bylo rozhodnuto vypracovat Technickou zprávu, aby bylo vyhověno Mandátu M/125, protože neexistují schválené evropské normy pro zkoušení uvolňování RDS. Jelikož se však zkušební metody na stanovení RDS spolu s CEN TC 351 připravují (prEN 16637-1 až -3), je nutné, aby bylo vše připraveno pro případ, že bude třeba urychlit začlenění RDS do prEN 17555.

Aby bylo možné schválit Environmentální prohlášení o produktu (EPD), podle EN 15804+A1 (Udržitelnost staveb – Enviromentální prohlášení o produktu – Základní pravidla pro produktovou kategorii stavebních výrobků) je potřeba zpracovat pravidla pro stanovení kategorií pro kamenivo - PCR. Úkolem CEN/TC 154 WG13 bylo komunikovat s CEN TC 350. Vypracování PCR pro kamenivo bylo zahájeno a je v procesu revize.

Plenárního zasedání CEN/TC 154, které proběhlo „on line“, a zabývalo se zejména situací okolo výrobních norem na kamenivo, se zúčastnil i právník CEN pan Nuno Pargana, aby sdílel poslední úpravy hEN a doporučil další postup.

Konstatoval, že pro schválení návrhů norem Evropskou Komisí (dále EK) budou změny ve výrobních normách vyžadovat Delegovaný akt (dále DA) nebo Normalizační žádost (dále NŽ). CEN doporučuje jít cestou DA, protože NŽ může většinou trvat několik let, protože kamenivo je až na 10. místě prioritního seznamu stavebních výrobků, intenzivně se nyní pracuje na prvních třech oblastech. To znamená aktualizovat a dokončit normy po připomínkování členskými státy a zpracovat a zaslat revidovanou odpověď na Mandát 125 a návrh DA. Z toho pro TC 154 vyplývá:

Formální hlasování bude muset počkat, dokud nebude DA. TC 154 nebude riskovat, že aktualizované normy budou při formálním hlasování schváleny CEN, ale pak nebudou oznámeny v Official Journal, což je nezbytné pro jejich harmonizaci.

Na zasedání bylo přijato celkem 10 Rozhodnutí. Vysvětlující stanovisko a další postup obsahuje Rozhodnutí M01/2021.

Rozhodnutí M01/2021: Vývoj výrobních norem/Delegovaného aktu a Odpovědi na Mandát

Na podkladě připomínek, které Nuno Pargana vznesl k postupu vydávání výrobních norem na kamenivo:

- a) CEN/TC 154 souhlasí s aktualizací současných návrhů výrobních norem na kamenivo (EN 17555-1 a 23, EN 13383-1 a 2, EN 13450-1 a 2, EN 13055) podle připomínek konzultanta HAS obdržení v květnu a červnu 2021 a připomínek z šetření CEN obdržení v srpnu 2021. CEN/TC 154 v současné době aktualizuje Delegovaný akt a odpověď na mandát TC (M125). CEN/TC 154 se ale rozhodla nepředkládat nyní návrh norem k formálnímu hlasování.
- b) Po dokončení aktualizace Delegovaného aktu a odpovědi na mandát předloží CEN/TC 154 tyto dokumenty CCMC a požádá CCMC, aby se obrátila na EK k získání zpětné vazby potřebné k rozhodnutí o dalším postupu ve vztahu k těmto dokumentům.
- c) Na základě odpovědi EK by CEN/TC 154 rozhodla, zda a kdy by návrhy výrobních norem mohly přejít do podoby pro formální hlasování a hodnocení HAS s citací EK.

Ostatní Rozhodnutí se týkají prodloužení časového rámce zpracování jednotlivých výrobních norem a jejich obsah je stejný.

Rozhodnutí M06/2021: Prodloužení o 9 měsíců u položky 00154197 - prEN 17555-1

Předmět: 3letý časový rámec pro vývoj EN, TR a TS – 9měsíční tolerance

Žádost

CEN/TC 154 Kamenivo

vzhledem k tomu, že pro pracovní položku 00154197 - prEN 17555-1 „Kamenivo pro stavební účely - Část 1: Charakteristiky“, se jeví jako nemožné poskytnout návrh na Formální hlasování do 16. 5. 2022;

- požaduje toleranci 9 měsíců (tj. posunutí lhůt všech fází, které ještě nebyly dosaženy, o 9 měsíců) a to z důvodů zkušeností s EK a obtížemi při poskytování normy vhodné pro citaci v Úředním věstníku;
- potvrzuje, že v závislosti na odpovědi EK bude moci být návrh zaslán CCMC (nebo ISO/CS v případě Vídeňské dohody – CEN Lead) a předložen k formálnímu hlasování nejpozději do 16.2.2023.

Předseda TC 154 předpokládá, že formální hlasování o výrobních normách na kamenivo může být reálně závěrem roku 2023 nebo začátkem roku 2024.

Nedořešená je ale otázka, zda budou v normách uvedeny i nebezpečné látky a Alkali-silica-reaction, protože na tyto vlastnosti dosud neexistují evropské zkušební normy a v harmonizovaných normách se nelze odkazovat na národní zkušební metody.

2. Uskutečněná zasedání souvisící TNK 147 a národních aplikačních týmů

28. 6. 2021 – jednání týmu pro kamenivo Sdružení pro výstavbu silnic u společnosti Metrostav, a.s.

15. 11. 2021 – jednání týmu pro kamenivo Sdružení pro výstavbu silnic u společnosti Kámen a písek s.r.o.

3. Stanovení parametrů v navazujících specifikacích

Vzhledem k tomu, že byl zahájen normalizační úkol na ČSN 73 6121 Stavba vozovek. Hutněné asfaltové vrstvy, v přílohách zabývajících se jednotlivými asfaltovými směsmi bude nutné řešit rovněž požadavky na kamenivo. Situace v revizi harmonizovaných evropských norem na asfaltové směsi je obdobná jako u kameniva. Komise CEN/TC 227 proto uspořádala anketu ke zjištění, jestli členské státy doporučují pokračovat v revizi harmonizovaných norem nebo jsou pro deharmonizaci. Vzhledem k tomu, jak komplikovaně probíhá spolupráce CENU a Evropské komise, bude zástupce ČR hlasovat pro deharmonizaci evropských norem.

Velkou pozornost bude nutné věnovat používání frakcí kameniva. Z hlediska efektivity výroby by bylo vhodné, aby byla ve směsích využívána více frakce 8/16 než úzká frakce 8/11, zvláště v situaci, kdy se neustále se zvyšující potřebou kameniva zhoršuje dostupnost kameniva v kamenolomech. Otvírky nových dobývacích prostor jsou stále složitější.

4. Předpoklad prací v roce 2022

V momentální situaci je velice obtížné stanovit konkrétní program činnosti na rok 2022. Rozhodnutí sloučit většinu výrobních norem bylo učiněno již koncem roku 2019, během roku 2020 byly normy připraveny pro Enquiry a formální hlasování ke kterému mělo dojít v roce 2021. Vzhledem k nutnosti zpracovat Delegation akt a odpověď na Mandát, opět se formální hlasování odkládá s předpokladem dokončení norem a ž koncem roku 2023 nebo v roce 2024.

Stále jsou tak platné výrobní normy na kamenivo schválené již v roce 2005. Požadavky na kamenivo jsou nyní součástí navazujících specifikací. V případě asfaltových směsí se jedná především o normu ČSN 73 6121, která by měla být v roce 2022 revidována, ale také ČSN 73 6122 na litý asfalt nebo nově vydané ČSN 73 6120 pro ostatní asfaltové směsi, které nejsou definovány v základních normách ČSN 73 6121 a 22.

V Praze dne 3. 12. 2021

Ing. Petr Svoboda
PRAGOPROJEKT, a.s.